



VÄSTERBOTTENS
MUSEUM



Anmäl dig här

KONFERENS **RÖSTER UR HISTORIEN** ATT FÖRMEDLA KULTURARV GENOM BERÄTTELSE

11-12 november

Västerbottens museum, Umeå

Konferensen arrangeras inom projektet Demokratiska arkivet, ett samarbete mellan Västerbottens museum och Folkrörelsearkivet i Västerbotten, tillsammans med Nordiskt Berättarcentrum. Demokratiska arkivet finansieras med stöd av Postkodstiftelsen.

Andra samarbetspartners i samband med konferensen är Umeå universitet/etnologi, Nordiskt centrum för kulturarvs pedagogik (NCK), Riksarkivet Östersund och Föreningsarkivet i Jämtland.

Hur förenar vi fakta, konst, underhållning och folkbildning med muntligt berättande? På vilket sätt kan arkivmaterial användas pedagogiskt? Hur kan podcasts användas som kanal för berättande och vad säger forskningen om kulturarv som samhällskraft? Välkommen till en konferens där kulturarv och berättande står i fokus. Ta del av aktuell forskning från Umeå universitet, fortbildande föreläsningar, kreativa workshops och arkivbesök i dagarna två.

I Västerbotten finns en lång tradition av att arbeta med berättande och kulturarv. Ofta har arkivens skatter kommit till användning. Under den här konferensen tar vi del av flera exempel på detta, från Västerbottens län och från andra aktörer i norra Sverige. Konferensen riktar sig till dig som är verksam inom museer, arkiv, bibliotek, akademi, hembygdsrörelse och berättande.

Program torsdag 11 november

10.00 Konferensens moderator hälsar välkommen

MED: ANNA STÉNS, ARKIVCHEF PÅ FOLKRÖRELSEARKIVET I VÄSTERBOTTEN

10.05 Inledning: berättelser om livet tar aldrig slut

MED: ANN-CRISTIN WINROTH, LEKTOR I ETNOLOGI, UMEÅ UNIVERSITET

10.15 Pass 1: Att levandegöra kulturarv genom berättelser. Hur förenar vi fakta, konst, underhållning och folkbildning med muntligt berättande?

Västerbottens museum och Västerbottensteatern använder berättande som metod att levandegöra och förmedla kulturarv. Den professionella föreställningen/utställningen kombineras med en berättarfrämjande, uppsökande verksamhet där människor i hela regionen inkluderas. Vi tar del av flera inspirerande exempel, där samspelet mellan de båda organisationerna presenteras.

MED: HELENA MAGNUSSON CHEF, PUBLIKA AVDELNINGEN; MARIANNE FOLKEDOTTER BERÄTTARANTIKVARIE, VÄSTERBOTTENS MUSEUM; ROBERT HERRALA, AVDELNINGSCHEF PÅ NORDISKT BERÄTTARCENTRUM / VÄSTERBOTTENSTEATERN
PLATS: BIO ABELLI

12.00– 13.00 Lunch

13.15 Pass 2: Att använda arkivmaterial pedagogiskt och i berättelser

Vi hittade en dagbok...

Tolvåriga Ida Larsson dagbok från 1905 upphittades i Föreningsarkivet i Östersund. Idas anteckningar beskriver Östersunds miljöer och stadsliv. Hennes dagbok ger perspektiv på allt från stadsutveckling till jämställdhet! Hur kan en arkivkälla, som Idas dagbok, användas som utgångspunkt för program för såväl SFI-elever som förskoleklasser?

MED: MIA FAHLGREN, ARKIVPEDAGOG, FÖRENINGSSARKIVET I JÄMTLANDS LÄN

Att vara barn när världen brinner

Om vägen från arkivdokument till färdigt skolprogram. Hur har vi arbetat för att utveckla tidsresan och arkivpedagogik som metod i ett alldeles färskt skolprogram?

MED: ANNELI RUNDSTRÖM KARLSSON, FÖRESTÅNDARE OCH ARKIVPEDAGOG, FOLKRÖRELSEARKIVET I VÄSTERBOTTEN I SKELLEFTEÅ; KATARINA ÅMAN, PROJEKTLEDARE, FOLKRÖRELSEARKIVET I VÄSTERBOTTEN OCH MUSEIPEDAGOG, SKELLEFTEÅ MUSEUM

Att podda – hur gör ni?

Riksarkivet/Landsarkivet i Östersund satsar hårt på pedagogik och utåtriktad verksamhet. När pandemin bröt ut förändrades förutsättningar dramatiskt. Då inleddes arbetet med podcasten Dokumenten berättar/Arkivpodden, som sände sitt premiäravsnitt i maj 2020. Projektet Demokratiska arkivet, ett samarbete mellan Västerbottens museum och Folkrörelsearkivet i Västerbotten, har också en podd. Med Livet i arkivet ska intresse och lust för arkiv väckas. Hur går arbetet med poddarna till, vilket arkivmaterial används? Vad vet vi om nedladdningar och lyssnarna?

MED: JIM HEDLUND, ARKIVPEDAGOG, RIKSARKIVET, ÖSTERSUND; IRÉNE GUSTAFSON, PROJEKTLEDARE, DEMOKRATISKA ARKIVET

...fortsättning torsdag

14.15 Kaffe/te och kaka

14.45– Välj själv!

16.30 Gå på de två programpunkter som passar sig bäst.

1. Arkivbesök, Västerbottens museum och Folkrörelsearkivet i Västerbotten

Vi tittar in i arkiven på Gammlia, med museets stora bildarkiv och Folkrörelsearkivets många föreningar, organisationer och personer. Vi får också en glimt av det omfattande arkivmaterial som ett länsmuseum genererar.

MED: JOSEFINE FURU, VÄSTERBOTTENS MUSEUM; INGRID SJÖDIN, ARKIVARIE, VÄSTERBOTTENS MUSEUM; KARIN HOLMGREN, 1:E ARKIVARIE, FOLKRÖRELSEARKIVET I VÄSTERBOTTEN

2. Filmvisning: Västerbottens läns arbetsstugor

En dokumentärfilm om de hem för skolelever som ordnades på flera orter i Västerbottens inland under 1900-talets första hälft. Dokumentären bygger på ett gediget arkivmaterial och -arbete som vi får veta mer och fråga om.

MED: SUSANNE ODELL, ARKIVARIE, FOLKRÖRELSEARKIVET I VÄSTERBOTTEN; PETTER ENGMAN, FOTOGRAF, VÄSTERBOTTENS MUSEUM

3. Workshop: Att vara barn när världen brinner

Råd och tips på hur rekvisita och pusselbitar ur arkiven kan användas för möten med elever och äldregrupper. En stunds levande arkivpedagogik och edutainment utifrån ett skolprogram för åldrarna ca 7–9 år.

MED: ANNELI RUNDSTRÖM KARLSSON, FÖRESTÅNDARE OCH ARKIVPEDAGOG, FOLKRÖRELSEARKIVET I VÄSTERBOTTEN I SKELLEFTEÅ; KATARINA ÅMAN, PROJEKTLEDARE, FOLKRÖRELSEARKIVET I VÄSTERBOTTEN OCH MUSEIPEDAGOG PÅ SKELLEFTEÅ MUSEUM

4. Workshop: Idas dagbok

Prova ett arkivpedagogiskt upplägg för yngre barn, som vanligtvis genomförs som en stadsvandring. Här får vi ta del av en inomhusversion!

MED: JIM HEDLUND, ARKIVPEDAGOG, RIKSARKIVET, ÖSTERSUND; MIA FAHLGREN, ARKIVPEDAGOG, FÖRENINGSARKIVET I JÄMTLANDS LÄN

5. Snabba poddskolan

Vad är podcasting och styrkan med den ljudliga kanalen? Hur sänder man "i färg", och vilken teknik handlar det om? En genomgång med stort utrymme för deltagarnas egna lyssnarreflexioner, frågor och funderingar.

MED: ERICA DAHLGREN, JOURNALIST OCH PODDPRODUCENT

17.00– Visning av Kvinnohistoriskt museum (i centrala Umeå)

17.45 Kvinnohistoriskt museum visar sina utställningar och berättar om sin verksamhet.

18.30 Middag på Rex

Program fredag 12 november

09.00– 10.45 **Pass 3: Om berättande i aktuell forskning vid Umeå universitet**

Muntligt berättande och kulturarv som samhällskraft – några nedslag

Inledande ord

MED: ALF ARVIDSSON, PROFESSOR I ETNOLOGI

Vilken berättelse då? Om museers insamling och representation i nutid

MED: ANNCRISTIN WINROTH, LEKTOR I ETNOLOGI

Jag jojkar därför finns jag

MED: KRISTER STOOR, LEKTOR I SAMISKA STUDIER

09.55 **Kaffe och smörgås**

10.20– 10.40 **Fortsättning pass 3**

Forskning om immateriellt kulturarv ur internationellt perspektiv

MED: ALF ARVIDSSON, PROFESSOR I ETNOLOGI

10.45 **Pass 4: Röster ur arkiven**

Vi an knyter till Arkivens dag som äger rum 13 oktober, och uppmärksammar årets tema "Röster ur arkiven". Här inbjuds konferensdeltagare att medverka med korta presentationer (5–15 minuter) som tillsammans blir ett "smörgåsbord" av röster ur arkiven, med beskrivningar av hur de fångas och används. Om du vill medverka så anger du det i samband med din anmälan.

12.00 **Lunch på egen hand**

13.15 **Studiebesök, Arkiv och specialsamlingar, Umeå universitetsbibliotek**

Arkiv och specialsamlingar ansvarar för universitetets samlingar av handskrifter och personarkiv. Här finns originaldokument (brev, manuskript, fotografier, klipp-samlingar med mera) efter kulturpersoner med norrländsk koppling, såsom Sara Lidman och Torgny Lindgren.

MED: GÖRAN LARSSON, ARKIVARIE, UMEÅ UNIVERSITETSBIBLIOTEK, AVDELNINGEN FÖR ARKIV OCH SPECIALSAMLINGAR

Avgift

800 kr – här ingår lunch dag 1, fika alla dagar samt tvårätters middag på Rex, Rådhuset, dag 1

400 kr – här ingår lunch dag 1 samt fika alla dagar

250 kr – här ingår fika alla dagar

Betalning görs efter anmälan, se mer information i samband med anmälan.

Anmälan

[Fyll i anmälningsformuläret för anmälan.](#)

Sista anmälningsdag är 25 oktober. Max antal deltagare är 100 personer, det är först till kvarn som gäller.

Vill du delta med exempel av ert arbete med arkivmaterial och förmedling? Möjligheten finns under rubriken "Röster ur arkiven" fredag förmiddag. Ange detta i samband med din anmälan.